

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์: วิเคราะห์งานของพระสงฆ์ในฐานะที่เป็นผู้นำพัฒนาชุมชน

ชื่อผู้เขียน: นายสมชาย เหล็กเพชร

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: สาขาวิชาการศึกษาอกระบบ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยงยุทธ เปลี่ยนผดุง ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ ลีสวรรณ์ กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภิต ดวงสา กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงแนวคิด ความเชื่อ และวิธีการในการพัฒนาของพระสงฆ์พัฒนาชุมชนล้านนา และเงื่อนไขที่ทำให้พระสงฆ์พัฒนาชุมชนล้านนามีแนวความคิด ความเชื่อและวิธีการทำงานในแต่ละแนวทาง ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นที่ศึกษา เพราะเป็นพื้นที่ที่มีพระสงฆ์ที่เป็นสมาชิกของกลุ่มพระสงฆ์พัฒนาชุมชนล้านนาคือมากกว่าอำเภออื่น ๆ และพระสงฆ์มีการดำเนินงานที่หลากหลาย

การวิจัยเป็นเชิงคุณภาพ การเก็บข้อมูลโดยการสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วม และแบบไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ การจัดเวทีแลกเปลี่ยน ตลอดจนการศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง แหล่งข้อมูลคือพระสงฆ์ที่เป็นสมาชิกของกลุ่มพระสงฆ์พัฒนาชุมชนล้านนา เวลาที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในภาคสนามใช้เวลา 2 ปี 3 เดือน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการแยกแยะข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่และนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยการบรรยายเชิงวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า : พระสงฆ์กลุ่มพระสงฆ์พัฒนาชุมชนล้านนา เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วยความสมัครใจและมีความตื่นตัว เพื่อกระทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวม มีแนวคิดในการพัฒนาที่หลากหลาย

หลายขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในชีวิต พระสงฆ์มีหน้าที่ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ให้พ้นจากความทุกข์ พ้นจากสภาพการด้อยการพัฒนา ด้อยการศึกษาและความยากจนโดยการพึ่งตัวเองของชุมชน ไม่หวังความช่วยเหลือจากองค์กรภายนอก โดยเฉพาะหน่วยงานของรัฐ มีแนวคิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ เน้นปากท้องของชาวบ้านเป็นหลัก การพัฒนาที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม แรงจูงใจในการทำงานพัฒนาของพระสงฆ์มาจากพื้นฐานทางจิตใจที่รักการทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ชอบเสียสละ ประสบการณ์ของพระสงฆ์เองที่ได้ไปพบเห็นชุมชนที่อื่นที่ดีกว่า จึงนำแนวคิดไปใช้ในชุมชนของตัวเอง และมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับชุมชนที่จะต้องเกื้อหนุนช่วยเหลือกันตามศักยภาพที่จะทำได้ เงื่อนไขหรือปัจจัยที่ทำให้พระสงฆ์มีแนวทางการทำงานที่ต่างกันนั้น มาจากแนวความคิดและประสบการณ์ที่ต่างกันของพระสงฆ์แต่ละรูป รวมถึงความสอดคล้อง ความพร้อม ความต้องการ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน โดยคำนึงถึงพระธรรมวินัยและนโยบายคณะสงฆ์ เป็นองค์ประกอบด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title : Analysis of the Work of Buddhist Monks as Community Development Leaders

Author : Mr.Somchai Lekpet

M.Ed. : Nonformal Education

Examining Committee :

Assist. Prof. Yongyudh Plianpadung

Chairman

Assoc. Prof. Dr. Chukiat Leesuwana

Member

Assist. Prof. Dr. Dusit Daungsa

Member

Abstract

The objective of this research was to analyze perspectives, believes, communities development methods and the conditions which dominated the work of the Sunggha Pattana in Lanna Community Group. The research was conducted in Sameong District, Chiangmai Province due to members of this monk group lived in this district and also this monk group had many development programmes in this area.

The researcher employed the qualitative research approach in data collection. There were five collecting data tools, namely participant and non-participant observations, informal interview, focus group and documentary analysis. Data sources were monks who were members of the Sunggha Pattana in Lanna Community Group. The researcher spent 2 years and 3 months on field work and data analysis. Findings were as follows:

The monks participated in community development voluntarily and were actively involved. There were diversified perspectives of their program activities depending on their background and experiences. The main strategy employed by most of the monk was grassroots self reliance and involvement. Most of the programmes focused on agricultural improvement and building up of local groups and institutions build up. Though quite a number of activities also involved education as well as environment. These monks were found to be very highly motivated. Part of the reason was because of their poor rural social background. But their strong Buddhist believes also played a major factor.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved